

ШМАТЬКО Н.М., д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту
НТУ «ХП»

ПАНТЄЛЄЄВА І.В., к.т.н., доцент, доцент кафедри фізики,
електротехніки і електроенергетики УПА

МОДЕЛЮВАННЯ ДИНАМІКИ СТІЙКОГО ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЕЛИКОМАСШТАБНОЇ ЕКОНОМІКО-ВИРОБНИЧОЇ СИСТЕМИ

Існує достатня кількість науковців, які наголошують про потребу врахування іншого підходу до розуміння життєвого циклу, який робить наголос на неможливості чіткої ідентифікації зміни стадій через постійну потребу виконання частини робіт з початкових стадій (так, наприклад, окремі роботи зі стадії дослідження та розробки продукту виконуватимуться й на подальших стадіях життєвого циклу за для актуалізації параметрів ринкової пропозиції). Наголос на необхідності врахування такого підходу та можливій побудові гібридних моделей життєвого циклу економічних а технічних система наведено у розробці А. Левенчука [1].

Означені розробки потребують розширення в частині врахування особливостей змістовного визначення даних стадій до відношенню саме до BEBC, яка має інтеграційну природу та високу складність організаційних зв'язків між учасниками. На жаль дані автори лише підтвердили наявність недетермінованого зв'язку між параметрами угод злиття й поглинання та стадією життєвого циклу. Спроба дослідити динаміку ділового (життєвого) циклу складних інтеграційних утворень представлена в роботі В. Горбатова [2]. На жаль дана розробка обмежена лише формулюванням системи регресійних рівнянь, які описують зміну результатів діяльності без врахування можливих якісних трансформацій такої діяльності.

Отже, з метою формування теоретичного базису моделювання динаміки організаційного розвитку великомасштабної економіко-виробничої системи далі будемо використовувати подане у ISO 24748

розуміння життєвого циклу як ітераційного процесу, опис якого зводиться до відображення певних наборів актів діяльності, синхронізованих в розрізі перелічених вище стадій життєвого циклу. Саме представлення життєвого циклу через набір актів діяльності визначає особливості організації управління організаційним розвитком BEBC, які у даному випадку буде полягати у якісній трансформації таких практик або у залученні цілком нових практик. Більш того, орієнтуючись на стандарти архітектурного моделювання складних систем слід розрізняти практики, на основі яких відбувається задоволення споживчого попиту (такий попит виступає цільовою системою для функціонування BEBC), від практик, які забезпечують рух цільової системи за її життєвим циклом (BEBC у даному випадку ідентифікується як система забезпечення або забезпечуюча система). Вагомою тут вимогою, на яку робить наголос А. Левенчук [118], є вимога не лише виокремлювати життєвий цикл цільової системи від життєвого циклу системи забезпечення, але при цьому брати до уваги необхідного одночасного розгляду таких циклів при обґрунтуванні проектів організаційного розвитку BEBC. Орієнтація на викладене вище дозволяє отримати подану на рис. 1.9 постанову завдання моделювання динаміки організаційного розвитку BEBC через концепцію її життєвого циклу. Означене на рис. 1 представлення BEBC як сукупності цільової системи та системи забезпечення роботи цільової систем дозволяє моделювати динаміку організаційного розвитку BEBC базуючись на концепції життєвого циклу клієнтів (Customer Life Cycle, CLF). Клієнт у даному випадку є відображенням стейкхолдеру, інтереси якого задовольняє цільова система. Введення даної пропозиції пов'язано з такою складністю моделювання динаміки організаційного розвитку BEBC як наявність розгалуженої структури зацікавлених в діяльності BEBC осіб. Такі зацікавлені особи описуються концептом «стейкхолдер». Окрім того, в рамках BEBC виділяється певна кількість внутрішніх стейкхолдерів, які організаційно можуть відповідати як окремим суб'єктам господарювання у

складі ВЕВС, так і окремим підрозділам (стратегічним бізнес-одинацям, СБО). Така відповідність визначається організаційно-правовою формою ВЕВС, але для цілей моделювання потрібне формування уніфікованого підходу [3].

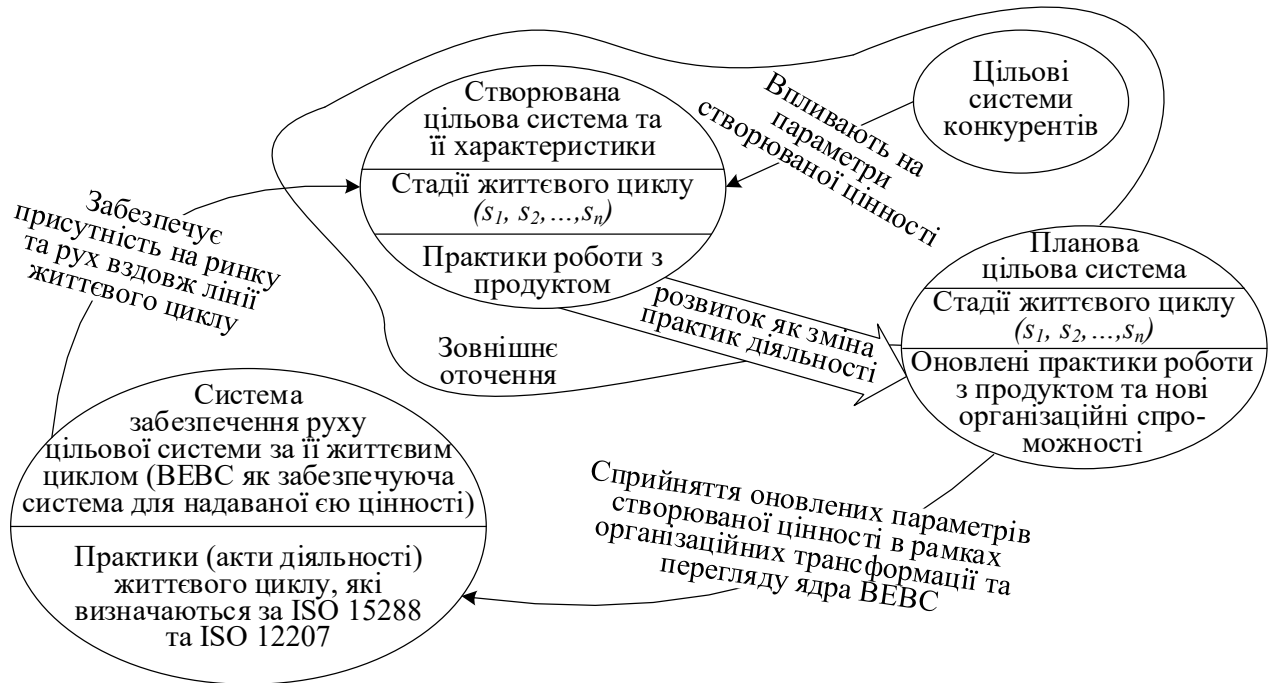

Рис. 1 Структурування великомасштабної економіко-виробничої системи

Далі зазначимо, що виділення різних стейкхолдерів та СБО забезпечує орієнтування діяльності ВЕВС на задоволення значної кількості потреб споживачів, задоволення яких забезпечуватиметься через кооперацію СБО в рамках ВЕВС. При цьому успіх ВЕВС у конкурентній боротьбі може бути досягнутий лише у разі досягнення компліментарності використовуваних технологій та актів діяльності з боку різних СБО.

Список літератури:

1. Левенчук А.И. Системное мышление / А.И. Левенчук. – М.: Издательские решения, 2018. – 440 с.
2. Горбатов В.М. Конкурентоспособность и циклы развития интегрированных структур бизнеса: монография / В.М. Горбатов. – Харків: ИД «ИНЖЕК», 2006. – 592 с.
3. Korneyev M., Pylypenko A., Popov O., Shmatko N. (2019). Organized management of decentralized economic production systems with joint implementation of development projects. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies, 4/3 (100), pp. 22 – 35. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2019.175765>